

Advertenties

mini

Postbus 8759, 3009 AT Rotterdam
Tel.: (088) 5722 889
E-mail: rubrieken@persgroep.nl

Goud & Zilver

Inkoop

Nu hoge prijs voor GOUD, zilver en munten! T K gevr: oud goud, gouden tientjes, Krugerranden e.a. gouden en zilv. munten, baartjes goud en zilver, muntverzamelingen etc.
Kevelam Garderen 0577-461955 lid NVMH

Vakantie & Recreatie

Nederland

Drenthe

Roden, nabij Groningen en Assen Te huur 2-12 pers. bungalows 050-5019261
www.dorado.nl

Feestdagen & Evenementen

Evenementen

Bach in Monnickendam, zon. 25-11 concert in de Grote Kerk 15.15u PA'dam olv Maria van Nieukerken, Laura de Lange, piano, Mark Heerink, orgel

Groot bereik?
adverteren onder een rubriek

www.veilingalkmaar.nl

KIJKDAGEN: vrijdag 23-zat 24 en zondag 25 november 2018 telkens van 11.00 tot 17.00 uur

Phoenixstraat 11 – 1812 PN Alkmaar

tel. 072 515 42 06 of mobiel 06 53 429 360

veiling van Kunst – Antiek en inboedels

goede bereikbaarheid en ruime gratis parkeergelegenheid
een bezoek méér dan waard !!!

Uiterlijk, Innerlijk & Sport

Uiterlijk

Wie wint er de
vetstrijd

Dorien.nl rekt ijskoud af met hardnekkig vet.

Cryolipolyse is dé oplossing voor vet op probleemzones als billen, buik, benen en lovehandles. Een Cryo-kuur bij Dorien verwijderd 3 tot 5 cm vet definitief en zonder operatie!

Ga jij ook de strijd aan?

Maak een afspraak voor een persoonlijk cryolipolyse-advies, mail info@dorien.nl of kijk op www.dorien.nl.

Druuten | tel (0487) 51 75 34 | info@dorien.nl | www.dorien.nl

Europa

Finland

Boek vóór 28 november 2018 je

Oud & Nieuw reis naar Fins Lapland en ontvang € 75 korting p.p. | Askja.nl | +31 (0)26 352 9390

Groot bereik?
adverteren onder een rubriek

Sport

Misbruik van macht heel normaal in wielrennen voor vrouwen

Door te weinig regels en een lakse houding van wielerverbond UCI zijn wielrensters nauwelijks beschermd. Neem de gang van zaken bij de Zwitserse ploeg Cervélo-Bigla in 2015.

Door **Jessica Merkens**

Iris Slappendel heeft begin 2015 zin in het nieuwe wielerseizoen. De goedlachse routinier is regerend Nederlands kampioen en heeft net een contract getekend bij een grote Zwitserse ploeg: Cervélo-Bigla. Het is een topteam met een sterrencast: de 54-jarige Duitse teammanager Thomas Campana heeft naast Slappendel (33) ook Annemiek van Vleuten, de latere wereldkampioene tijdrijden, naar de ploeg gehaald. Ook meervoudig Nederlands baan Kampioene Vera Koedooder tekent bij. Ze vertrekken in januari naar het Canarische eiland Fuerteventura voor het eerste trainingskamp.

Slappendel ontdekt al snel dat de sfeer in haar ploeg gespannen is. Iedereen loopt op zijn tenen om de tirades van teammanager Campana, een gezette man met een rond gezicht en achterovergekamd zwart haar, tot het minimum te beperken. Tijdens dagelijkse meetings worden de rensters 'helemaal de grond in geboord', zegt Slappendel. 'Je kon niks zeggen of hij ging uit zijn pannetje. Ik had al snel in de gaten dat hij een groot probleem had met tegen-spraak.' Koedooder: 'Hij kon rensters echt intimideren en te kakken zetten.'

De teammanager, die ook eigenaar is van de ploeg, gaat volgens Koedooder buiten zijn boekje. Twee 19-jarige rensters mogen geen koolhydraten eten, omdat ze volgens hem te dik zijn. Ze mogen alleen water drinken tijdens trainingen. 'Na drie dagen was er ééntje ziek, ze kon de rest van het kamp niet meer fietsen. Zij was een slappeling volgens hem', zegt Slappendel. 'Je kan ook denken, lul jij maar', zegt Koedooder. 'Maar als je 19 bent, ben je daar veel gevoeliger voor.'

Naarmate het seizoen vordert, wordt de sfeer er niet beter op. Campana 'straft' de rensters als ze iets doen wat hem niet zint. Ze krijgen geen massages na wedstrijden of worden uitgescholden en belachelijk gemaakt ten overstaan van de

ploeg. Nadat Slappendel halverwege het jaar tegen Campana's zin in een criterium in Chaam rijdt en ten val komt, wordt ze niet meer geselecteerd voor wedstrijden. Van het verdiende prijzengeld dat jaar ziet ze niets terug.

Wat er gebeurde bij de Cervélo-Bigla-ploeg is geen uitzondering binnen het vrouwenwielrennen. 'Het merendeel van de teammanagers is niet professioneel', zegt Koedooder die in 2016 stopte met wielrennen.

Vakbond

Slappendel richt in 2017 na haar wielercarrière The Cyclists' Alliance op, de eerste vakbond voor wielrensters. Ze kunnen er aankloppen voor advies of juridische hulp bij conflicten met de ploeg of bond. Slappendel ziet veel gevallen voorbijkomen waarbij vrouwen hun salaris of prijzengeld niet krijgen uitbetaald.

Het maakt niet uit of ploegen een slechte reputatie hebben, ze weten toch steeds nieuwe rensters aan te trekken. Hoe dit kan? 'De meiden zijn wanhopig', zegt Carmen Small. De Amerikaanse ex-renster reed in 2015 en 2016 bij Cervélo-Bigla en is nu zelf manager van een vrouwenploeg. Ze ziet heel veel wielrensters zonder werk. Haar kleine ploeg kreeg al meer dan vijftig nieuwe aanmeldingen. 'Ze zouden nog koersen voor een paar stuivers', vertelt Small aan de telefoon. Het maakt de macht van teammanagers groot. Zij bepalen wie er rijden. Wordt een renster niet opgesteld, dan maakt ze weinig kans om geselecteerd te worden door nationale bonden voor EK's, WK's of de Olympische Spelen.

Dat sommige ploegen onprofessioneel begeleid worden, komt doordat de UCI minder strenge regels voor vrouwenploegen hanteert. Bij de mannen is precies vastgelegd uit hoeveel fulltime stafleden de ploeg moet bestaan. Ook wordt er gecontroleerd of de trainers, teammanagers en artsen gekwalificeerd zijn. Teammanagers moeten een

De ploeg van Cervélo-Bigla in 2015.

Veel problemen zullen blijven bestaan. Er verandert niks voor de ploegen die geen WorldTeam worden

Iris Slappendel
oprichter The Cyclists' Alliance, vakbond voor wielrensters

Het merendeel van de teammanagers in het vrouwenwielrennen is niet professioneel

Vera Koedooder
oud-wielrenner van Cervélo-Bigla

speciaal examen doen bij de UCI. Voor vrouwenploegen is dit allemaal niet aan de orde.

Ook moeten vrouwenploegen in tegenstelling tot de mannen hun licentie aanvragen bij de nationale bonden, waardoor er een wirwar aan regels geldt. Vaak is het voor de rensters niet duidelijk of ze wel genoeg verzekerd zijn voor zorgkosten of ongevallen. De UCI heeft het overzicht niet. Teams kunnen 'hoppen' van bond naar bond als ze geweigerd worden: door rensters te contracteren met een andere nationaliteit kunnen ze zonder problemen bij een andere bond een licentie krijgen. Zo veranderde het team van Campana de afgelopen drie jaar drie keer van nationaliteit.

Door die losse regelgeving kan de Duitser zich grote vrijheden veroorloven. Hij trekt zich in 2015 tijdens de vierde etappe van de Giro niets aan van de hersenschudding van de Zwitserse renster Doris Schweizer. Het is bloedheet. Het zweet gutst van Schweizer's gezicht terwijl ze slingert op haar fiets. De nationaal kampioene tijdrijden heeft last van haar hoofd en ziet alles wazig.

De dag ervoor is Schweizer hard tegen een muur geknald. Tenminste, dat zeggen haar ploeggenoten. Zelf herinnert ze zich niet veel van de valpartij. Toch zit ze vandaag weer op de fiets. Ze had Campana voor de start van de etappe twee keer verteld over haar klachten. 'Het komt vast door de hitte', zei hij. En, ze kan haar team toch zeker niet teleurstellen?

Ze sleept zich door de 100 kilometer lange koers. Na afloop stapt ze weer naar de teammanager. 'Hij maakte er grappen over. Toen gaf ik het op. Het enige wat ik wilde, was slapen', zegt Schweizer. Na een telefoontje van de teamarts wordt ze de volgende dag uit de wedstrijd gehaald.

Thomas Campana, de omstreden manager van Cervélo-Bigla.

Het duurt daarna meer dan twee jaar voordat Schweizer klachtenvrij is.

Het is niet de enige keer dat Campana medische klachten niet serieus neemt. Als de Amerikaanse renster Small in 2016 terugkomt van de verkenning van de Ronde van Vlaanderen begint haar hart onregelmatig te kloppen. Wanneer ze hulp vraagt bij Campana wuift hij het probleem weg.

Na herhaaldelijk aandringen wordt Small pas 's avonds laat naar het ziekenhuis gebracht. Ze heeft dan al urenlang hartkloppingen. 'Het voelde alsof mijn hart uit mijn borstkas bonkte, niet normaal.' Small wordt meteen aan de monitor gelegd en krijgt bloedverdunners. Na een abnormale elektrocardiogram moet de renster in het ziekenhuis blijven voor verder onderzoek. Ze wordt van de startlijst afgehaald 'wegens ziekte'.

Ethische commissie

Slappendel stapt in augustus 2016

te horen besluit Slappendel de UCI maar te mailen. De bond laat haar weten dat de officiële uitspraak alleen naar de aangeklaagde teammanager wordt gestuurd. Na lang aandringen ontvangt Slappendel in februari 2017 een e-mail van Nicolas Valticos, het hoofd van de juridische afdeling van de UCI.

Valticos vertelt haar dat alle beschuldigingen uit de aanklacht gebeurd tijdens de oude ethische code, waarin teammanagers niet worden genoemd. Hierdoor kon Campana niet aansprakelijk worden gesteld. Een paar dagen na de gebeurtenissen wordt de vernieuwde ethische code gepubliceerd, maar dat maakt niets uit.

De rensters krijgen nooit officieel te horen wat de UCI besloten heeft. Zichtbaar geagiteerd vraagt Slappendel zich af hoe dat kan. 'We hadden ons helemaal blootgegeven. Sommige rensters schaamden zich ervoor. Het was voor ons een enorme stap om zo'n aanklacht in te dienen. Dit kan toch niet het idee zijn van een ethische commissie?'

Ook Small is gefrustreerd. 'Het was de eerste zaak ooit die de commissie behandelde, ze hadden er een voorbeeld van moeten maken. We zijn totaal niet serieus genomen.'

Marjan Olfers, hoogleraar sport en recht aan de VU in Amsterdam, denkt dat de aanklacht te makkelijk aan de kant is geschoven door de UCI. 'Ook al verklaart de ethische commissie de aanklacht als niet ontvankelijk, dan wil dat nog niet zeggen dat die niet behandeld hoeft te worden.'

Olfers zegt dat het bestuur de verantwoordelijkheid heeft om een veilig klimaat te garanderen voor de rensters. 'Ze hadden de klacht zeer serieus moeten bekijken en op zijn minst het gesprek moeten aangaan met de renners. Het kan niet zo zijn dat ze

kennis hebben van een onveilige situatie van renners en dat ze deze vervolgens in stand houden.'

De UCI bevestigt via de mail dat de aanklacht is ingediend en behandeld, maar dat zij verder geen commentaar kan geven, 'vanwege de vertrouwelijke aard van de procedures bij de ethische commissie'.

Ontkenning

De aangeklaagde teammanager Campana ontkent alle beschuldigingen. Hij vindt het belangrijk dat de rensters een omgeving hebben waarin ze zich goed voelen. 'Als je je mentaal goed voelt, kun je successen bereiken. Ons programma is daarop gebaseerd.' Hij ontkent dat hij wielrensters advies geeft over hun gezondheid of voeding.

Ook ontkent hij dat Slappendel minder wedstrijden mocht rijden. In het geval van Schweizer zegt Campana dat de renster haar hersenschudding verborgen hield omdat ze zelf 'wanhopig graag' de wedstrijd wilde uitrijden. Small werd vrijwel meteen nadat ze de hartproblemen voor het eerst bij hem aangaf naar het ziekenhuis gebracht, zegt hij. Ook kregen alle rensters hun salaris en prijzengeld volgens hem.

Slappendel, Koedooder en Van Vleuten vertrokken na een jaar bij de ploeg van Campana uit onvrede over de situatie.

De UCI heeft veranderingen aangekondigd. De beste vijf ploegen uit de World Tour voor vrouwen kunnen hun licentie vanaf 2020 rechtstreeks bij de UCI aanvragen, net als de mannen. Voor deze ploegen geldt er vanaf dan ook voor het eerst een minimumloon. Ook werd vorige week bekend dat vrouwen recht krijgen op betaald zwangschapsverlof.

De verwachting is dat de begeleiding ook beter onder de loep genomen wordt. Vanaf volgend jaar moeten alle stafleden binnen het vrouwenwielrennen al een 'verklaring van erkenning van ethische principes' tekenen. Teammanagers moeten zelfs een tweede document ondertekenen, waarin ze 'verklaren alle soorten van mishandeling en misbruik te veroordelen en het verbod hierop te erkennen'. Wat er precies met de verklaringen gedaan wordt, is niet duidelijk.

'Er lopen ook echt wel goede mensen rond in het vrouwenwielrennen die geven om de sport', zegt Small. Ze is momenteel de enige vrouwelijke teammanager in het vrouwenpeloton. Slappendel blijft kritisch. Samen met Marianne Vos hamerde ze in gesprekken met de UCI op professionelere begeleiding en betere sociale zekerheid.

'Veel problemen zullen blijven bestaan, want er verandert niks voor de ploegen die geen WorldTeam worden', zegt Slappendel. De rensters blijft ze via de vakbond wijzen op hun rechten. 'Ze trekken steeds sneller bij ons aan de bel.'

Maar, zegt ze, het feit dat er over de zaak tegen Campana tot nu toe publiekelijk niet is gesproken, geeft aan hoeveel schaamte en angst er nog leeft over de 'macht' van dit soort personen.

Thomas Campana is ondertussen alweer druk bezig met het contracteren van rijders voor volgend jaar. Slappendel: 'Aan de achterkant is het nog steeds hetzelfde zootje.'

Verantwoording: Dit artikel is een bewerking van een afstudeerproject onderzoeksjournalistiek. Thomas Campana en de UCI zijn in 2017 om een reactie gevraagd. Campana is onbereikbaar voor commentaar. Ook de UCI wenst niet te reageren.